Europos Parlamentas
2024-2029

PRIIMTI TEKSTAI

P10_TA(2025)0284

Biologinės kontrolės priemonių spartesnės registracijos ir naudojimo užtikrinimas

2025 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl biologinės kontrolės priemonių spartesnės registracijos ir naudojimo užtikrinimo (2025/2086(INI))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 114 ir 191 straipsnius,

– atsižvelgdamas į 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinantį Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB[1],

– atsižvelgdamas į 2022 m. birželio 22 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl tausiojo augalų apsaugos produktų naudojimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/2115 (COM(2022)0305),

– atsižvelgdamas į savo rezoliucijos, kuria nustatoma biologinės kontrolės medžiagų, naudojamų vykdant tausųjį augalų apsaugos produktų naudojimą, teisinė apibrėžtis ir skirstymas į kategorijas, projektą,

– atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 20 d. Komisijos komunikatą „Sąžininga, sveika ir aplinkai palanki maisto sistema pagal strategiją „Nuo ūkio iki stalo“ (COM(2020)0381) ir į 2020 m. gegužės 20 d. Komisijos komunikatą „2030 m. ES biologinės įvairovės strategija. Gamtos grąžinimas į savo gyvenimą“ (COM(2020)0380),

– atsižvelgdamas į bendrus Aplinkos, klimato ir maisto saugos komiteto ir Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto svarstymus pagal Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnį,

---

1 OL L 309, 2009 11 24, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1107/oj.

– atsižvelgdamas į Komisijos atsakymą į 2022 m. gruodžio 19 d. Tarybos sprendimas (ES) 2022/2572, kuriuo Komisijos prašoma atlikti tyrimą, kuriuo būtų papildytas pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl tausiojo augalų apsaugos produktų naudojimo, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/2115, poveikio vertinimas ir, jei tikslinga, atsižvelgiant į tyrimo rezultatus, pasiūlyti tolesnius veiksmus[2],

– atsižvelgdamas į 2025 m. vasario 19 d. Komisijos komunikatą „Žemės ūkio ir maisto produktų gamybos vizija. Ateities kartoms patrauklaus ūkininkavimo ir žemės ūkio maisto produktų sektoriaus kūrimas bendromis jėgomis“ (COM(2025)0075),

– atsižvelgdamas į 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/128/EB, nustatančią Bendrijos veiksmų pagrindus siekiant tausiojo pesticidų naudojimo[3],

– atsižvelgdamas į savo 2023 m. lapkričio 23 d. rezoliuciją „Persvarstyta iniciatyva dėl apdulkintojų. Naujas apdulkintojų politikos kursas“[4],

– atsižvelgdamas į 2022 m. gruodžio 19 d. Jungtinių Tautų Biologinės įvairovės konvencijos šalių konferencijos sprendimą Nr. 15/4 „Kunmingo ir Monrealio pasaulinė biologinės įvairovės strategija“,

– atsižvelgdamas į 2021 m. gegužės 12 d. Komisijos komunikatą „Kuriame sveiką planetą visiems. ES veiksmų planas „Siekiant nulinės oro, vandens ir dirvožemio taršos“ (COM(2021)0400),

– atsižvelgdamas į savo 2019 m. sausio 16 d. rezoliuciją dėl Sąjungos pesticidų autorizacijos procedūros[5],

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Aplinkos, klimato ir maisto saugos komiteto ir Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto pranešimą (A10-0234/2025),

A. kadangi augalų apsaugos produktas (AAP) yra produktas, kurio sudėtyje yra medžiagos, kuri užkerta kelią kenksmingam organizmui, jį naikina arba kontroliuoja (toliau – kenkėjas); kadangi biologinė kontrolė, vykstanti gamtoje arba identiška gamtinei, jei susintetinta, yra kenkėjų ir ligų kontrolės metodas, kurį taikant naudojami kiti organizmai ar jų dalys, dažnai kartu su fiziniais metodais, siekiant

---

2 OL L 331, 2022 12 27, p. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/2572/oj.
3 OL L 309, 2009 11 24, p. 71, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/128/oj.
4 OL C, C/2024/4227, 2024 7 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4227/oj.
5 OL C 411, 2020 11 27, p. 48.

suardyti kenkėjų dauginimosi ciklus arba apriboti pasėlių jautrumą kenkėjams;

B. kadangi pagal Reglamentą (EB) Nr. 1107/2009 veikliosios medžiagos turi būti patvirtintos ES lygmeniu, kad valstybės narės galėtų autorizuoti AAP, kurių sudėtyje yra šių medžiagų; kadangi dabartinį maždaug 420 patvirtintų veikliųjų medžiagų sąrašą sudaro tradicinės veikliosios medžiagos ir vis daugiau biologinės kontrolės veikliųjų medžiagų[6]; kadangi biologinės kontrolės produktų autorizacijai taip pat taikomas Reglamentas (EB) Nr. 1107/2009; kadangi tikimasi, kad iki 2028 m. ES rinkoje bus pateikta daugiau kaip 100 prašymų patvirtinti biologinės kontrolės priemones ir šie prašymai gali būti nepatvirtinti iki 2031–2037 m.; kadangi vidutinis laikas nuo prašymo atlikti autorizaciją pateikimo iki biologinės kontrolės priemonės pateikimo rinkai gali trukti nuo 10 iki 15 metų, priklausomai nuo klasifikacijos; kadangi ilgas patvirtinimo procesas turi poveikį augalų apsaugos priemonių prieinamumui; kadangi, nors šių biologinės kontrolės produktų rizikos profilis nėra toks pat kaip tradicinių AAP, vis dėlto kai kuriais atvejais jie gali kelti riziką[7] ir jiems gali reikėti taikyti rizikos vertinimo metodus, atitinkančius produkto veikimo būdą ir pobūdį, kad būtų galima įvertinti jų saugumą ir veiksmingumą; kadangi šis reikalavimas turėtų būti proporcingas keliamai rizikai, o konkurencinga, mokslu grindžiama ir inovacijoms palanki reguliavimo aplinka yra būtina siekiant užtikrinti ES žemės ūkio ir maisto produktų sektoriaus tvarumą ir produktyvumą;

C. kadangi šiuo metu nėra suderintos ES lygmens biologinės kontrolės teisinės apibrėžties;

D. kadangi biologinės kontrolės sprendimai gali būti veikliosios medžiagos, priemonės ir bestuburiai kaip biologinės kontrolės priemonės, kuriais kontroliuojami kenkėjai ir ligos, taip pat produktai, kurių sudėtyje yra viena ar daugiau biologinės kontrolės veikliųjų medžiagų; kadangi biologinės kontrolės sprendimai naudojami kaip holistinių augalų sveikatos strategijų, kurios gali apimti ir prevencines agronomijos priemones ir kitus metodus, dalis, siekiant optimizuoti veiksmingumą ir užtikrinti, kad jie ir toliau būtų naudojami kaip pagalbinės priemonės ir tik esant poreikiui;

E. kadangi biologinė kontrolė gali būti vykdoma naudojant: a) gyvus mikroorganizmus ir mikroorganizmus, b) cheminius mediatorius, c) gamtinių šaltinių, visų pirma augalų ir dumblių, ekstraktus ir mikroorganizmų gaminamas medžiagas, d) biologinių organizmų gaminamoms medžiagoms analogiškas medžiagas arba medžiagas, kurios yra biologinių organizmų sudedamosios dalys, ir e) gamtoje aptinkamas neorganines medžiagas, išskyrus sunkiuosius metalus ir jų druskas;

---

6 https://food.ec.europa.eu/plants/pesticides/eu-pesticides-database_en.

7 Pavyzdžiui, invazinis pobūdis, alergiškumas ir t. t.

F. kadangi bestuburiai kaip biologinės kontrolės priemonė, tokie kaip naudingi vabzdžiai plėšrūnai, įskaitant parazitoidus, erkes ir nematodus, jau atlieka esminį vaidmenį integruotos kenkėjų kontrolės srityje ir ekologinės žemdirbystės sistemose; kadangi, skirtingai nuo medžiagomis pagrįstų biologinių kontrolės produktų, bestuburiai kaip biologinės kontrolės priemonė nėra reglamentuojami Reglamentu (EB) Nr. 1107/2009 ir jiems tebetaikomos įvairios ir fragmentuotos nacionalinės taisyklės; kadangi greitesnė makroorganizmų autorizacijos procedūra, kartu išlaikant aukštus sveikatos ir aplinkos saugos standartus, padidintų jų prieinamumą rinkoje ir galėtų padėti spręsti augalų sveikatos problemas;

G. kadangi biologinės kontrolės priemonės dažnai derinamos taip, kad sudarytų cheminių mediatorių, augalų ekstraktų arba mikroorganizmų konsorciumų mišinius, nes jie didina veiksmingumą, veikia keletą kenkėjų ar ligų ir gerina prisitaikymą prie aplinkos, ir dažnai įtraukiami į kitus kenkėjų kontrolės metodus, pvz., integruotąją kenkėjų kontrolę; kadangi dėl šios priežasties ne visada įmanoma vieną tradicinį AAP pakeisti tik vienu biologinės kontrolės produktu;

H. kadangi biologinė kontrolė dažnai siejama su mažesniu toksiškumu, patvarumu ir mažesne aplinkos tarša ir deramai naudojama gali papildyti tradicinius augalų apsaugos produktus; kadangi tai gali sudaryti sąlygas ūkininkams kai kuriais atvejais sumažinti priklausomybę nuo tradicinių AAP naudojimo ir papildytų ūkininkų priemonių rinkinį saugiomis ir veiksmingomis priemonėmis, taip prisidedant prie sveikesnio dirvožemio, mažesnio poveikio biologinei įvairovei, ekosistemoms, vandens kokybei, maisto grandinėms ir visuomenės sveikatai;

I. kadangi paspartinta biologinės kontrolės autorizacija ir pateikimas ES rinkai padidintų prieinamumą ir suteiktų galimybę kovoti su kenkėjų ir ligų atsparumu naudojant dabartines AAP; kadangi tai padėtų skatinti tvaresnę žemės ūkio praktiką ir didinti žemės ūkio sektoriaus atsparumą ir konkurencingumą, turint kuo platesnį ūkininkų kovos su kenkėjais priemonių rinkinį;

J. kadangi savo 2025 m. žemės ūkio ir maisto sektoriaus vizijoje[8] Komisija teigia, kad „ūkininkai galėtų ūkininkauti gamtai palankiu būdu ir pasiekti nustatytus tikslus, jiems reikia pažangesnio priemonių rinkinio. Jį turėtų sudaryti tinkamai subalansuotas priemonių derinys, apimantis tikslingesnę viešąją paramą pagal būsimą BŽŪP, investicijas į gamtai palankius sprendimus, daugiau ekonominių paskatų, prie poreikių pritaikytas konsultacijas,

---

[8] 2025 m. vasario 19 d. Komisijos komunikatas „Žemės ūkio ir maisto produktų gamybos vizija. Ateities kartoms patrauklaus ūkininkavimo ir žemės ūkio maisto produktų sektoriaus kūrimas bendromis jėgomis“ (COM(2025)0075).

teikiamas atsižvelgiant į pažangą mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje, ir lankstesnę reglamentavimo aplinką. Vienas iš pavyzdžių – ES siekis mažinti kenksmingų pesticidų naudojimo mastą. Tai svarbu ilgalaikiam ūkininkavimo patvarumui, gamtai ir sveikatos apsaugai. Tačiau veikliosios medžiagos iš ES rinkos šalinamos greičiau nei jai pateikiami alternatyvūs biologiniai arba novatoriški nedidelės rizikos augalų apsaugos produktai. Jei ši tendencija tęsis, ji gali neigiamai paveikti ES gebėjimą užtikrinti maisto produktų gamybą. Todėl ateityje Komisija kaskart atidžiai apsvarstys, ar tikrai uždrausti tam tikrus pesticidus, jei dar nėra jų alternatyvų, išskyrus atvejus, kai konkretus pesticidas kelia grėsmę žmonių sveikatai arba aplinkai, nuo kurios priklauso žemės ūkio gyvybingumas.“;

K. kadangi Europos maisto saugos tarnyboje (EFSA) ir valstybių narių kompetentingose institucijose dažnai trūksta ekspertinių žinių, patirties ir išteklių, reikalingų biologinės kontrolės paraiškoms nagrinėti, ypač mikrobiologijos srityje; kadangi, siekiant palengvinti jų pateikimą rinkai, gairės ir duomenų reikalavimai turėtų atitikti biologinės kontrolės sprendimų ypatumus, vengiant pernelyg didelės naštos, išlaidų, ilgų patvirtinimo procedūrų ir teisinių terminų; kadangi greitesnės, įperkamesnės ir paprastesnės biologinės kontrolės produktų autorizacijos procedūros galėtų padėti pritraukti daugiau investicijų į ES ir sustiprinti pasaulinę lyderystę tvarios augalų apsaugos srityje;

L. kadangi veiksmingas biologinės kontrolės produktų naudojimas dažnai priklauso nuo atitinkamos praktikos, todėl būtina toliau investuoti į mokymą, infrastruktūrą ir konsultacinę paramą, kad būtų užtikrintas sėkmingas naudojimas;

M. kadangi ES įsisteigusios mažosios ir vidutinės biologinės kontrolės įmonės sudaro apie 70 proc. ES biologinės kontrolės sektoriaus; kadangi šios įmonės yra pagrindinė tvarių inovacijų varomoji jėga; kadangi veikliųjų medžiagų, skirtų AAP, įskaitant biologinės kontrolės priemones, patvirtinimas ES yra susijęs su didelėmis išlaidomis, o bendros investicijos, įskaitant duomenų rinkimą, reguliavimo mokesčius ir nacionalinę autorizaciją, yra vertinamos nuo 1,5 iki 4 mln. EUR už vieną medžiagą;

Teisinės apibrėžtys, taikymo sritis ir principai

1. ragina Komisiją ES lygmeniu nustatyti aiškią teisinę biologinės kontrolės sprendimų apibrėžtį, taip pat spartesnio biologinės kontrolės veikliųjų medžiagų patvirtinimo ES lygmeniu ir biologinės kontrolės produktų autorizacijos valstybių narių lygmeniu sistemą; mano, kad tokia sistema turėtų būti papildyta aiškiais duomenų reikalavimais ir atnaujintais rekomendaciniais dokumentais, siekiant padidinti teisinį tikrumą, skatinti ES pastangas inovacijų srityje ir investicijas į tvarias alternatyvas; be to, primygtinai reikalauja, kad Komisija siektų užkirsti kelią rinkos susiskaidymui ir sumažinti administracinę naštą;

2. pažymi, kad reglamentavimo tikrumas sudarys palankesnes sąlygas, ypač MVĮ, diegti inovacijas ir paskatins konkurencingo ES biologinės kontrolės sektoriaus plėtrą; be to, pabrėžia, kad svarbu užtikrinti teisės aktų nuoseklumą ir suderinamumą su atitinkamais ES teisės aktais, įskaitant Reglamentą (ES) 2018/848[9], ir strategijomis, taip pat prireikus numatyti konkrečias nuostatas dėl biologinės kontrolės priemonių;

3. pabrėžia, kad biologinės kontrolės priemonių rizikos profiliai paprastai skiriasi nuo įprastų cheminių AAP rizikos profilių, nes jų savybės, veikimo būdai ar ekologinis poveikis skiriasi; vis dėlto pabrėžia, kad jie nėra visiškai saugūs, todėl reikia atlikti tinkamą moksliškai pagrįstą rizikos vertinimą; pabrėžia, kad rizikos vertinimo metodai turėtų būti pritaikyti prie konkrečių biologinės kontrolės priemonių charakteristikų, kartu užtikrinant, kad būtų tinkamai atsižvelgiama į regioninius agronominius ypatumus, taip pat aukštą sveikatos, netikslinių organizmų, biologinės įvairovės ir aplinkos apsaugos lygį, laikantis bendros sveikatos koncepcijos ir atsargumo principo; visų pirma primena, kad reikia įvertinti galimą poveikį naudingoms rūšims, ekosistemoms ir biologinei įvairovei, be kita ko, kai gyvi organizmai, pvz., mikroorganizmai, natūralūs priešai ar sterilūs vabzdžiai ar jų sudedamosios dalys, išleidžiami į aplinką;

4. ragina Komisiją prie pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto pridėtame poveikio vertinime įvertinti dabartinių rizikos vertinimų tinkamumą tvirtinant biologinės kontrolės veikliąsias medžiagas ir suteikiant biologinės kontrolės produktų autorizaciją, ir prireikus parengti kiekvienam biologinės kontrolės sprendimui pritaikytus rizikos vertinimo protokolus; pabrėžia, kad atliekant biologinės kontrolės medžiagų rizikos vertinimus visada turi būti užtikrinamas tikslinis, tinkamas ir tikras rizikos valdymas ir aukšto lygio sveikatos ir aplinkos apsauga; pabrėžia, kad autorizacijos procedūros turi apimti suderintus poveikio aplinkai ir biologinei įvairovei kriterijus ES lygmeniu, kad būtų išvengta skirtumų tarp valstybių narių; pabrėžia, kad tokie biologinės kontrolės produktai turi būti patvirtinti tik tuo atveju, jei tenkinami atitinkami patvirtinimo kriterijai[10], kuriais užtikrinamas saugus ir veiksmingas naudojimas, ir kad veiksmingumas yra moksliškai patikrintas ir rezultatai yra prieinami, kartu apsaugant neskelbtiną verslo informaciją; primena, kad procedūros turi būti supaprastintos, kad būtų išvengta vėlavimo, kuris būtų nepalankus ES inovacijų kūrėjams ir ūkininkams; pažymi, kad rizikos vertinimo procedūros turėtų būti skaidrios ir aiškios;

---

9 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/848 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklinimo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 834/2007 (OL L 150, 2018 6 14, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/848/oj).

10 Pavyzdžiui, pagal Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 4 straipsnio 1–4 dalis ir II priedo 3.6–10 punktus.

Tikslinis Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 pakeitimas

5. ragina Komisiją trumpuoju laikotarpiu pritaikyti dabartinį Reglamentą (EB) Nr. 1107/2009, kad jis būtų konkrečiai taikomas biologinės kontrolės produktų veikliosioms medžiagoms;

6. palankiai vertina būsimą Komisijos pranešimą dėl tikslinės Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 peržiūros, kuri yra paskelbto supaprastinimo dokumentų rinkinio dalis, daugiausia dėmesio skiriant biologinės kontrolės veikliųjų medžiagų ir produktų, kurių sudėtyje yra tik šių medžiagų, patvirtinimui ir autorizacijai, kad būtų galima greičiau įvertinti biologinės kontrolės produktų paraiškas ir palengvinti jau patvirtintų biologinės kontrolės veikliųjų medžiagų atnaujinimo procesą, siekiant trumpuoju laikotarpiu padidinti turimų AAP pasiūlą ir remti perėjimą prie gamybos sistemų, kuriose naudojamos mažiau kenksmingos veikliosios medžiagos;

Tarpusavio pripažinimas

7. ragina valstybes nares taikyti abipusio pripažinimo procedūrą pagal Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 40 straipsnį, siekiant paspartinti biologinės kontrolės produktų autorizaciją, kad būtų padidintas biologinės kontrolės produktų įsisavinimą ir prieinamumą visoje ES; ragina Komisiją ypatingą dėmesį skirti 40 straipsnio įgyvendinimui ir prireikus imtis tolesnių iniciatyvų siekiant užtikrinti visapusišką jo įgyvendinimą;

8. pažymi, kad tiksliniais Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 pakeitimais turėtų būti sustiprintas, palengvintas ir įgyvendintas abipusio pripažinimo principas, susijęs su ES biologinės kontrolės autorizacijos procedūromis, taip sumažinant nacionalinių vertinimų dubliavimąsi, kartu laikantis atsargumo principo ir atsižvelgiant į vietos sąlygų skirtumus;

9. ragina Komisiją parengti veiksmų gaires, kuriomis būtų siekiama automatinio abipusio tik biologinės kontrolės produktų pripažinimo ir galimybės pareiškėjams vienu metu keliose valstybėse narėse pateikti paraišką dėl vieno biologinės kontrolės produkto dokumentų rinkinio, kartu užtikrinant aukštą sveikatos ir aplinkos apsaugos lygį, ir apsvarstyti galimybę sukurti bendrą ES masto autorizacijos zoną, kuria būtų užtikrinta, kad visoje ES būtų akivaizdžiai laikomasi tų pačių mokslinių standartų, veiksmingumo kriterijų ir saugumo lygių; pabrėžia, kad tokiomis veiksmų gairėmis turėtų būti siekiama sukurti galimą teisės aktų sistemą, kuriai būtų taikomas patikimas ir griežtas poveikio vertinimas ir kuri turėtų būti nustatyta tik atlikus tokį vertinimą ir kuri galėtų būti plėtojama palaipsniui, pradedant tvirtesniu kompetentingų institucijų bendradarbiavimu ir dalijimusi duomenimis, o vėliau racionalizuojant biologinės kontrolės produktų zoninio vertinimo procedūras pagal Reglamentą (EB) Nr. 1107/2009, pvz., pavedant ataskaitas rengiančioms valstybėms narėms, bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, iš kiekvienos kitos

geografinės zonos įvertinti autorizacijos sąlygas visose geografinėse zonose, siekiant stiprinti kompetentingų nacionalinių institucijų tarpusavio pasitikėjimą, kad būtų išvengta biurokratinio dubliavimosi, sudarytos palankesnės sąlygos ūkininkams taikyti tvaresnius sprendimus ir pagerintas vienodas patekimas į rinką, kartu išlaikant griežtus sveikatos ir aplinkos apsaugos standartus;

Mažos apimties naudojimas

10. ragina valstybes nares palengvinti ir, kai tinkama, paspartinti vien tik jau autorizuotų AAP, kurių sudėtyje yra biologinės kontrolės veikliųjų medžiagų autorizacijos išplėtimą, įtraukiant mažos apimties naudojimą, įskaitant, be kita ko, kontroliuojamos aplinkos ūkininkavimą, nebent kompetentinga institucija nustatytų konkrečią ir moksliškai pagrįstą riziką;

11. ragina Komisiją kiekvienu konkrečiu atveju įvertinti automatinio pratęsimo poveikį, įskaitant riziką ir naudą, tik tiems AAP, kuriems jau suteiktas leidimas ir kurių sudėtyje yra biologinės kontrolės produktų, kad jie būtų naudojami nedideliais kiekiais, laikantis Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 51 straipsnyje nustatytų apsaugos priemonių;

12. ragina Komisiją apsvarstyti galimybę ne ilgiau kaip iki 25 metų pratęsti biologinės kontrolės veikliųjų medžiagų pirmo patvirtinimo ir atnaujinto patvirtinimo laikotarpį; ragina Komisiją sudaryti ir tvarkyti biologinės kontrolės produktų sąrašą, kuriems, atsižvelgiant į jų profilį, pobūdį ir veikimo būdą, gali būti leista pratęsti pirmos autorizacijos galiojimo laikotarpį iki 25 metų; pabrėžia, kad toks sąrašas neturi būti baigtinis ir turi atspindėti naujausius mokslinius standartus ir išlikti dinamiškas, tai reiškia, kad įtraukimas į sąrašą neturi būti laikomas nuolatiniu; ragina Komisiją periodiškai peržiūrėti ir atnaujinti sąrašą atsižvelgiant į naujus duomenis ar mokslo raidą; ragina Komisiją įvertinti galimas sąlygas, kuriomis biologinės kontrolės veikliosios medžiagos ir produktai, kurie, kaip įrodyta, nekelia jokios rizikos arba kelia nedidelę riziką, galėtų būti tvirtinami ir autorizuojami neribotam laikui;

13. be to, ragina Komisiją apsvarstyti galimybę sukurti konkrečių mažos rizikos biologinės kontrolės kategorijų patvirtinimo mechanizmą ES lygmeniu;

Paspartintos procedūros

14. rekomenduoja supaprastinti, optimizuoti ir paspartinti biologinės kontrolės sprendimų autorizacijos procedūrą, taip pat pakartotinės autorizacijos, patvirtinimo ir pakartotinio patvirtinimo procedūras, be kita ko, nustatant paspartintas procedūras, kad būtų sumažinta nereikalinga biurokratinė našta, siekiant geriau laikytis teisinio vertinimo terminų, kartu tinkamai vertinant ir valdant susijusią riziką;

15. vis dėlto pabrėžia, kad bet kokiam biologinės kontrolės produktų pateikimo rinkai procedūrų paspartinimui vis dar turi būti taikomas griežtas mokslinis vertinimas, įskaitant rizikos analizę, kuri taip pat apimtų netikslinius organizmus ir veiksmingumą įvairiomis atitinkamomis klimato sąlygomis;

Laikinoji autorizacija

16. ragina Komisiją persvarstant Reglamentą (EB) Nr. 1107/2009 iš dalies pakeisti 30 straipsnį, kad būtų apsvarstyta galimybė leisti laikinai autorizuoti tik biologinės kontrolės AAP, kurie atitinka jame nustatytus atitinkamus saugos kriterijus; mano, kad turėtų būti leidžiama laikinoji, sąlyginė autorizacija, kuri turėtų būti susieta su būtina stebėsena; primena nusistovėjusį principą, kad jei nauji duomenys rodo nepriimtiną riziką sveikatai ar aplinkai, įskaitant netikslines rūšis, laikinoji autorizacija turėtų būti peržiūrėta ir panaikinta;

Žvilgsnis į ateitį: strategija, trūkumų analizė ir ilgalaikė teisėkūros perspektyva

17. ragina Komisiją prie savo pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto pridėtame poveikio vertinime įvertinti dabartinės teisės aktų sistemos ir rizikos vertinimų tinkamumą tvirtinant biologinės kontrolės veikliąsias medžiagas ir suteikiant biologinės kontrolės produktų leidimus, be kita ko, atsižvelgiant į duomenų reikalavimus, patvirtinimo kriterijus ir tarpusavio pripažinimą; ragina pridedamame poveikio vertinime nustatyti sritis, kuriose dabartinis reglamentas galėtų būti pakoreguotas, kad taptų tinkamesnis biologinės kontrolės sprendimams pateikti rinkai, kaip padaryti paraginta per strateginį dialogą, ir patenkinti ūkininkų poreikį turėti pažangesnį ir išsamesnį priemonių rinkinį;

18. ragina Komisiją pateikti išsamią biologinės kontrolės strategiją ir priemonių rinkinį, kuriame būtų įvertinti numatomi iššūkiai pasėlių apsaugos srityje per ateinančius 10 metų, susiję su konkrečiomis kultūromis, kenkėjais ir ligomis, siekiant remti alternatyvių AAP ir integruotosios kenkėjų kontrolės priemonių kūrimą, visų pirma naudojant veiksmingas ir įperkamas alternatyvas augalų apsaugos spragoms nustatyti ir iš anksto numatyti pašalinimą iš rinkos, kad naudotojai galėtų planuoti pakankamus pereinamuosius laikotarpius laipsniško atsisakymo laikotarpiu, siekiant sukurti perspektyvią ir paskirtį atitinkančią sistemą;

19. ragina Komisiją išnagrinėti galimybę ilguoju laikotarpiu priimti naują atskirą biologinės kontrolės reglamentą, įskaitant sąlygas, kuriomis gali būti taikomas centralizuotas požiūris, siekiant geriau pritaikyti biologinės kontrolės sprendimų vertinimo, patvirtinimo ir leidimų išdavimo procedūras;

Susikaupusių klausimų sprendimas

20. ragina, kai tinkama, skirti pakankamai išteklių, kad būtų išspręstas vėluojančio susikaupusių biologinės kontrolės paraiškų nagrinėjimo klausimas, nustatant prioritetinę tvarką, su sąlyga, kad būtų skirtas specialus papildomas finansavimas biologinės kontrolės priemonėms patvirtinti pagal veikliųjų medžiagų ir produktų patvirtinimo ir autorizacijos procedūras pagal Reglamentą (EB) Nr. 1107/2009, kartu įvertinant ir atnaujinant patvirtinimo ir autorizacijos procedūras remiantis mokslo ir technikos pažanga; pabrėžia, kad dėl spartesnio biologinės kontrolės sprendimų vertinimo ir autorizacijos neturėtų būti toliau delsiama atlikti įprastinių medžiagų ir AAP rizikos vertinimą ir autorizaciją ar ilgiau nei 10 metų rinkoje esančių medžiagų ir AAP peržiūras, siekiant užtikrinti aukštą apsaugos lygį;

Parama paraiškų teikėjams

21. atkreipia dėmesį į dabartines nuostatas dėl Europos cheminių medžiagų agentūros ir Europos vaistų agentūros pagalbos teikimo paraiškų teikėjams; ragina valstybes nares ir EFSA teikti techninę paramą mažųjų ir vidutinių įmonių paraiškoms, ypač paraiškų rengimo proceso metu, kartu taikant aiškias apsaugos priemones, kad būtų išvengta interesų konfliktų; ragina EFSA, laikantis pirmiau nurodytų nuostatų, sukurti biologinės kontrolės priemones gaminančioms MVĮ skirtą vieno langelio principu veikiančią tarnybą ir paraiškų teikėjams teikti aiškias gaires ir paramą dėl dokumentų rinkinio rengimo, suteikiant paaiškinimų dėl duomenų reikalavimų ir pateikimo procedūrų, siekiant pagerinti paraiškų kokybę, ir taip sumažinti vertinimo autorizacijos proceso vėlavimus ir palengvinti leidžiamų biologinės kontrolės priemonių pateikimą ES rinkoms;

22. ragina valstybes nares sukurti laiko požiūriu veiksmingas, aiškias ir lengvai suprantamas administracines procedūras, pritaikytas biologinės kontrolės produktams, ir rizikos vertinimus, atitinkančius jų veikimo būdą ir produkto pobūdį, taip pat įsteigti specialias pagalbos tarnybas;

23. ragina Komisiją skubiai priimti atnaujintus rekomendacinius dokumentus, konkrečiai skirtus biologinės kontrolės produktams, siekiant skatinti jų įsisavinimą ir didinti nuoseklumą visose valstybėse narėse;

Direktyvos 2009/128/EB taikymas siekiant skatinti biologinę kontrolę, be kita ko, taikant integruotąją kenkėjų kontrolę

24. ragina valstybes nares į savo nacionalinius veiksmų planus (NVP) pagal Direktyvą 2009/128/EB visų pirma įtraukti planuojamas ir priimtas priemones, kuriomis siekiama pagerinti biologinės kontrolės ir kitų mažos rizikos produktų autorizacijos procedūras;

25. taip pat ragina Komisiją ir valstybes nares, bendradarbiaujant su ūkininkais, užtikrinti veiksmingą Direktyvos 2009/128/EB įgyvendinimą nustatant lengvesnę prieigą prie biologinės kontrolės produktų bei padėti ūkininkams pereiti prie tvaresnės praktikos;

Biologinės kontrolės sprendimų potencialas

26. pripažįsta, kad biologinės kontrolės metodai turi didelį potencialą mažinant priklausomybę nuo tradicinių AAP; pažymi, kad biologinės kontrolės sprendimai gali papildyti tradicinius AAP, jei jiems skiriamas deramas dėmesys, todėl jie yra naudingas plataus ir subalansuoto ūkininkų priemonių rinkinio papildymas greta kitų pasėlių apsaugos metodų; pabrėžia, kad dėl biologinės kontrolės priemonių specifinių savybių jų rizikos profilis yra kitoks, todėl jos gali suteikti galimybę veikti tikslingai ir turėti mažesnį šalutinį ar liekamąjį poveikį, taigi yra labiau suderinamos su integruotąja kenkėjų kontrole ir, visų pirma, ekologinio ūkininkavimo praktika; primygtinai tvirtina, kad dėl to platesnis biologinės kontrolės įsisavinimas gali labai padėti siekti ES aplinkos, apsirūpinimo maistu saugumo ir sveikatos tikslų išlaikant žemės ūkio našumą ir užtikrinant, kad ūkininkai neliktų be veiksmingų ir įperkamų alternatyvų savo pasėliams apsaugoti;

27. pažymi, kad biologinės kontrolės autorizavimo ir naudojimo palengvinimas turėtų būti derinamas su integruotosios kenkėjų kontrolės įsisavinimo didinimu ir rizikos, susijusios su tradiciniais AAP ir priklausomybe nuo jų, mažinimu;

28. ragina Komisiją užtikrinti veiksmingą tausiojo pesticidų naudojimo pagal Direktyvą 2009/128/EB ir Reglamentą (EB) Nr. 1107/2009 įgyvendinimą ir vykdymą, visų pirma susijusį su savalaikiu prašymų dėl autorizacijos tvarkymu ir integruotu kenkėjų valdymu; pažymi, kad taikant integruotosios kenkėjų kontrolės metodą ūkininkai visada gali rinktis naudoti leidžiamus tradicinius produktus, kurie atitinka visus sveikatos ir aplinkos saugos reikalavimus;

Veiklos pajėgumų ir išteklių vertinimas

29. ragina Komisiją ir valstybes nares įvertinti savo administracinius veiklos rezultatus ir institucinius pajėgumus bei išteklių, skirtų atitinkamai EFSA ir atitinkamoms nacionalinėms kompetentingoms institucijoms, tinkamumą, kad jos galėtų vykdyti savo užduotis; pabrėžia, kad reikia investuoti į (pakartotinio) vertinimo pajėgumus valstybėse narėse ir EFSA;

30. ragina Komisiją skirti reikiamą papildomą finansavimą EFSA darbuotojų mokymams ir papildomų darbuotojų, be kita ko, turinčių tinkamų ir specializuotų ekspertinių žinių, įdarbinimui ir nustatyti specialius ir pakankamus biologinei kontrolei skirtus išteklius EFSA organizacinėje struktūroje, kad būtų išvengta nepagrįsto vėlavimo vykdant biologinę kontrolę naudojamų veikliųjų medžiagų patvirtinimo procesą ir užtikrinti specialiai pritaikytus vertinimus bei sumažinti kliūtis; ragina Komisiją imtis tinkamų tolesnių veiksmų, kad būtų galima paspartinti patvirtinimo procedūrą ir padidinti biologinės kontrolės įsisavinimą;

Tvirtas valstybių narių finansavimas

31. ragina valstybes nares užtikrinti, kad atitinkamoms nacionalinėms kompetentingoms institucijoms būtų skirtas pakankamas biudžetas, kuris yra būtinas, kad būtų užkirstas kelias vėlavimui vykdant biologinės kontrolės autorizacijos procedūras ir kad būtų paspartintas biologinės kontrolės naudojimo įsisavinimas; pabrėžia, kad valstybės narės turėtų užtikrinti, kad atitinkamos nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų pakankamai biudžeto, darbuotojų ir ekspertinių žinių, kad galėtų laiku ir veiksmingai atlikti (pakartotinius) vertinimus; pabrėžia valstybių narių keitimosi geriausia patirtimi naudą;

32. taip pat ragina Komisiją pasiūlyti priemonių ir nustatyti mechanizmus bei išteklius, skirtus padėti valstybėms narėms paspartinti savo autorizavimo procedūras; atsižvelgdamas į tai, siūlo Komisijai parengti gaires dėl visose ES valstybėse narėse taikytinų būtinų ir minimalių išteklių ir pajėgumų, kurių reikia biologinės kontrolės produktams įvertinti;

Moksliniai tyrimai ir investicijos

33. ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti investicijas į viešuosius ir privačiuosius mokslinius tyrimus ir partnerystes siekiant plėtoti biologinės kontrolės ir integruotosios kenkėjų kontrolės strategijas, be kita ko, pasitelkiant mokslinių tyrimų centrus, universitetus ir regioninius inovacijų centrus, ES inovacijų partnerystes ir pavyzdinius projektus, ypatingą dėmesį skiriant MVĮ, pasitelkiant tikslines programas, taip pat kurti konkurencingą aplinką, kuri sudarytų sąlygas ES inovacijoms ir jas skatintų bei mažintų ES žemės ūkio priklausomybę;

34. pabrėžia biologinės kontrolės technologijų mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros svarbą ateinančiais dešimtmečiais, visų pirma mokslinių tyrimų, kuriais siekiama pašalinti apsaugos spragas, susijusias su konkrečių pasėlių kenkėjų ir ligų deriniais, kuriems alternatyvių kenkėjų kontrolės sprendimų yra mažai arba jų visai nėra, siekiant nukreipti inovacijas ir reguliavimo pastangas ten, kur jų labiausiai reikia;

Ūkininkų prieiga prie žinių

35. pažymi, kad norint naudoti biologinę kontrolę reikalingi kitokie metodai, žinios ir įgūdžiai, visų pirma susiję su naudingųjų rūšių, kurios apsaugo pasėlius, priežiūra; pažymi, kad tai jau yra iš dalies įtraukta į integruotąją kenkėjų kontrolę ir kitas gamybos sistemas; vis dėlto pabrėžia, kad, bendradarbiaujant su ūkininkais, būtina kaupti daugiau žinių, rengti mokymus, teikti informaciją ir praktines gaires dėl veiksmingo biologinės kontrolės produktų naudojimo;

36. pažymi, kad skirtingose valstybėse narėse prieiga prie žinių ir konsultavimo paslaugų vis dar labai skiriasi; ragina užtikrinti, kad konsultacijos dėl biologinės kontrolės galimybių naudojimo ir taikymo būtų siūlomos kaip dalis pakankamai išteklių turinčių,

nuolatinių ir nepriklausomų konsultavimo sistemų, kurios turėtų būti prieinamos visiems gamintojams;

37. ragina Komisiją ir valstybes nares, bendradarbiaujant su galutiniais naudotojais, sukurti skaitmeninę ES platformą, grindžiamą bandomuoju projektu „INSIGNIA“, įskaitant ilgalaikę apdulkintojų stebėseną, ir sėkmingu Parlamento inicijuotu bandomuoju projektu „Integruotosios kenkėjų kontrolės priemonių rinkinys ūkininkams“, skirtą gerosios patirties ir pasiteisinusių biologinės kontrolės sprendimų sklaidai, siekiant padėti ūkininkams priimti informacija pagrįstus sprendimus dėl veiksmingiausios biologinės kontrolės rūšies atitinkamai kenkėjų populiacijos struktūras ir dirvožemio bei klimato sąlygoms atitinkamame ūkyje; be to, ragina Komisiją populiarinti taikyti platesnį priemonių rinkinį, be kita ko, užtikrinant, kad ši skaitmeninė platforma taptų nenutrūkstama, labiau prieinama ir nuolatine iniciatyva, prieinama visomis ES kalbomis, ir užtikrinti visų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą;

38. pabrėžia, kad reikia gerinti prieigą prie žinių pasitelkiant ūkininkų mokymus, kad būtų kuriami techniniai pajėgumai pasitelkiant demonstracinius tinklus, tarpusavio mainus ir vietinę techninę paramą, siekiant skatinti saugų, veiksmingą ir plačiai paplitusį biologinės kontrolės priemonių naudojimą; pripažįsta, kad naudinga stebėti prieigą prie žinių ir geriausios praktikos, susijusios su biologinės kontrolės įsisavinimu, sklaidą; atkreipia dėmesį į dabartines valstybių narių ir ES galimybes bendrai finansuoti ir skatinti ūkininkų mokymus investuojant arba teikiant informavimo paslaugas pagal bendros žemės ūkio politikos ūkių konsultavimo sistemas; ragina Komisiją ir valstybes nares teikti tinkamą paramą biologinės kontrolės mokymams, techninei paramai ir praktinėms gairėms ir apsvarstyti, kaip geriausiai palengvinti tokius savanoriškus mokymus, kad daugiau ūkininkų būtų skatinami taikyti biologinę kontrolę ir integruotąją kenkėjų kontrolę;

Visų subjektų bendradarbiavimas

39. ragina visus susijusius subjektus, dalyvaujančius biologinės kontrolės plėtojimo, patvirtinimo, autorizavimo, įsisavinimo ir sklaidos procese ir taikančius geriausią praktiką įgyvendinant integruotąją kenkėjų kontrolę visoje ES, taip pat besikeičiančius žiniomis ir geriausios praktikos pavyzdžiais su partneriais ES nepriklausančiose šalyse, vykdyti daugiau mokslinių tyrimų, keistis žiniomis, bendradarbiauti ir stiprinti gebėjimus;

Konsultavimo sistemų finansavimas

40. ragina į valstybių narių nacionalinius veiksmų planus įtraukti išsamią informaciją apie konsultavimo sistemos finansavimą ir apie mokymus bei gebėjimus biologinės kontrolės ir integruotosios kenkėjų kontrolės srityje; pabrėžia, kad integruotosios kenkėjų kontrolės augalų ir kenkėjų specifinių gairių kūrimas ir prieinamumas

valstybėse narėse tebėra nevienodas; ragina valstybes nares peržiūrėti savo nacionalinius veiksmų planus, kuriais siekiama stiprinti ūkininkų galimybes susipažinti su gairėmis dėl konkrečių žemės ūkio kultūrų ir kenkėjų, kurios, kai įmanoma ir tinkama, atspindėtų regionų realijas ir apimtų biologinės kontrolės galimybes, jų galimą integravimą į integruotosios kenkėjų kontrolės programas ir suderinamumą su kitais AAP;

Pažangos stebėsena

41. ragina Komisiją reguliariai stebėti biologinės kontrolės sprendimų įsisavinimą rinkoje, prieinamumą ir įperkamumą;

42. ragina Komisiją stebėti ES ir valstybių narių pažangą biologinės kontrolės sprendimų patvirtinimo ir autorizavimo srityje, atsižvelgiant į paraiškų skaičių, su tuo susijusius administracinius gebėjimus, darbuotojų skaičių ir specialius biudžetus, ypač prioritetinės tvarkos, kuriai, kai ji bus sukurta, būtų skirti specialūs papildomi ištekliai biologinės kontrolės produktų autorizacijai, įgyvendinimą; ragina Komisiją paskelbti išvadų ataskaitą ir pateikti ją Parlamentui ir Tarybai;

Atokiausi regionai

43. ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad ES atokiausi regionai galėtų pasinaudoti biologinės kontrolės įsisavinimu, užtikrinant kad autorizacijos procesuose būtų atsižvelgiama į jų unikalias agroekologines sąlygas ir kenkėjų profilį bei teikiant tikslinį mokymą, konsultavimo paslaugas ir finansinę paramą šių regionų ūkininkams ir MVĮ; labai ragina kurti konkrečioms kultūroms ir kenkėjams skirtas gaires ir žinių platformas, atspindinčias atokiausių regionų realijas, siekiant pagerinti jų prieigą prie saugių, veiksmingų ir tvarių biologinės kontrolės sprendimų;

°

° °

44. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai bei valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.